

GAMLESTADEN

JUNI 2018

GAMLESTADSGALEJ 2018 LÖRDAG 1 SEPTEMBER KL 11-16 PÅ HOLLÄNDAREPLATSEN. Loppis, musik, barnaktiviteter, Knatteloppet, Gamlestadståget, mat och glada grannar. Skriv in dagen i kalendern! Information och anmälningslänkar för loppisen och Knatteloppet finns på bidgamlestaden.se och Gamlestadsgalej-sidan på Facebook.

Vad är det som är så speciellt med Gamlestadens?

Och vad är det i Gamlestadens som måste bevaras för framtiden? Jag blir ibland intervjuad av forskare, studenter och journalister om utvecklingen i Gamlestadens. Och då ställs jag ofta inför just de frågorna.

Stadsmiljön, med landshövdingehuset, de trivsamma gårdarna, restaurangerna, kaféerna, butikerna och second hand-handeln är viktiga värden i Gamlestadens.

De olika lagren av historia, med 1500-talets Nya Lödöse och 1800- och 1900-talets viktiga industrihistoria, med Gamlestadens Fabriker, SKF och konstruktionen av den första Volvon.

Den gedigna arbetaridentiteten med gemenskap i arbete och fritid och en strävan att bygga upp ett gott liv tillsammans i bostadsrättsföreningen, Hyresgästföreningen, Götaholm BK och annat föreningsliv.

Helena Holmberg, Verksamhetschef

Mångfalden bland människorna i Gamlestadens som uppstod tidigare än på de flesta andra håll i Göteborg, när jugoslaver, italienare och andra kom till stadsdelen för att bygga kullager som exporterades ut över världen.

Drivkraften hos många av dem som flyttat till stadsdelen på senare år. Alla de som driver jazzklubbar, musiker och kulturentreprenörer, de som startar och driver företag med Gamlestadens som bas.

Det är allt detta som gör Gamlestadens så speciellt. Allt detta ska bygga framtidens Gamlestadens och bidra till dess karaktär. Ändå är det en annan företeelse som jag tänker mest på när jag får de där frågorna.

Nämigen kärleken till stadsdelen.

Det kvittar om man pratar med någon som har bott i Gamlestadens i fem eller 50 år. Efter bara någon minut sägs ofta just de orden: Jag älskar ju Gamlestadens. Jag älskar den här platsen där jag har valt att bo.

Och just den kärleken är den viktigaste byggstenen för framtidens Gamlestadens.

Sverigeunikt BID-avtal i Gamlestadens

I Gamlestadens drivs stadsdelsutvecklingen med uthållighet och långsiktighet. På den plats som för 20 år sedan präglades av skjutningar, hög brottslighet och dåligt skötta miljöer bildades år 2001 den lokala fastighetsägarföreningen Fastighetsägare i Gamlestadens, nu med ett 50-tal medlemmar. Idag har Gamlestadens blivit ett av Göteborgs hetaste nybyggnadsområden.

– **PÅ POSEIDON** kan vi se att Gamlestadens runt år 2000 var en stadsdel som boende kände sig tvingade att flytta från på grund av otrygghet. Idag är stadsdelen mycket omtyckt och attraktiv att bo i och flytta till, säger Johannes Wallgren, distriktschef på Bostads AB Poseidon och ordförande för Fastighetsägare i Gamlestadens, ideell förening.

Och i maj i år togs ett nytt steg i utvecklingen, när Fastighetsägare i Gamlestadens, ideell förening, och åtta förvaltningar och bolag inom Göteborgs stad skrev under ett Sverigeunikt samarbetsavtal. Avtalet heter BID Gamlestadens och förebilden är den internationellt etablerade utvecklingsmodellen BID, Business Improvement Districts.

– Avtalet ska ge det BID-inspirerade arbetet tydligare mål och strukturer. När vi lägger våra resurser i en gemensam pott blir summan av det vi kan prestera så mycket större än om vi jobbar på var

sitt håll, säger Gitte Caous, stadsdelsdirektör i Östra Göteborg.

Syfte med samarbetsavtalet är att skapa förutsättningar för att utveckla en vacker stadsmiljö, och stärka möjligheterna för lokalt näringsliv och utvecklad lokal service med lokala entreprenörer, butiker, restauranger. De gamla och nya delarna av Gamlestadens ska stärka varandra. Avtalet ska främja jämlikhet, hållbarhet och trygghet i Göteborg. Stadsdelens historia, identitet och kultur är värdefulla byggstenar för framtidens Gamlestadens som också ska kunna bli en viktig attraktion för besökare från andra håll.

Platzer är en av de privata fastighetsutvecklare som har gjort stora förvärv i Gamlestadens på senare år. Platzer äger och utvecklar bland annat Gamlestadens Fabriker och bygger och ska långsiktigt äga Gamlestadens torg-fastigheten.

– Vi på Platzer gillar verkligen Gamlestadens. Och vi ser att värdet av det vi gör ökar när vi jobbar tillsammans med andra i ett BID-inspirerat arbete. Tillsammans möjliggör vi en stadsutveckling som bottnar i Gamlestadens rika identitet och historia, säger Björn Larsson, fastighetschef på Platzer.

Avtalstiden för BID Gamlestadens är 1 maj 2018 till 31 december 2020, därefter förlängs avtalet med ett år i taget. Det är första gången i Sverige som en BID-inspirerad lokal fastighetsägarförening och en kommun formaliserar samarbetsformerna på det här sättet.

Johannes Wallgren

Gitte Caous

På upptäcksfärd i Gamlestadens fabriker

Gamlestadens Fabriker sjuder av aktivitet. Området är kanske mest känt för att vara platsen där det sfäriska kullagret utvecklats och där den första Volvon byggdes. Idag är det ett område för drivna entreprenörer och kreativa näringar.

"Vi arbetar aktivt med att skapa en spännande mix av hyresgäster som kan samverka och utveckla Gamlestadens Fabriker tillsammans med oss. Vi tror på en gräsrotsrörelse där Platzer kan fungera som en katalysator genom att sammanföra drivna företag."

*Mathias Olsson,
kommersiell förvaltare på Platzer.*

Yesbox – hem för Göteborgs entreprenörer

Mitt emot Easy Living ligger Yesbox, Göteborgs nya mötesplats för entreprenörer, innovatörer och alla andra som har en affärsidé de vill utveckla.

Totalt arbetar 11 organisationer under samma tak tack vare Yesbox-satsningen. Varje onsdag mellan klockan 14 och 16 är det drop-in-rådgivning. Under våren har Yesbox anordnat seminarier och mingel och "speed dating – fråga en expert". Det finns, med andra ord, mycket att ta del av för den som funderar på att starta eget företag.

FLOW Yogastudio – Yoga med utsikt

På fjärde våningen i hus B3 finner vi FLOW Yogastudio. Hit kommer människor från hela Göteborg för att finna inre harmoni genom yoga, pilates eller meditation. FLOW drivs av Johanna Alvin som också håller workshops och utbildningar. Målet är att skapa en plats som ger besökarna en chans att landa, berättar hon.

Under våren och somrarna, när vädret tillåter, yogar man ute på lokalens fantastiska takterrass med utsikt över hela Gamlestadens Fabriker. Det är platsen som ger första parkett för den som vill följa områdets utveckling.

Tillskärarakademin – hela världen som arbetsfält

I områdets äldsta och kanske vackraste hus finns Tillskärarakademin, en skola med utbildningar inom mode och scenkostym. Skolan har fyra yrkeshögskoleutbildningar och en förberedande utbildning inom mode. Totalt går det 82 studenter på skolan som även erbjuder kortare kurser på kvällar och helger.

I maj varje år arrangerar Tillskärarakademin en uppmärksammat examensutställning och modevisning ute på torgplatsen. Detta evenemang har blivit en återkommande folkfest i Gamlestadens Fabriker, området med en lika spännande framtid som historia.

– Till oss kan man komma och testa sina tankar och bolla dem med andra, få inspiration och professionell stöttning för att ta nästa steg, berättar Dejan Djurkovski, näringslivsutvecklare på Business Region Göteborg AB, som är en av flera aktörer som har arbetat med att etablera Yesbox.

– Vi vill skapa en plats där man kan bli mer närvarande i det man fyller livet med. På mattan möter man sig själv, och i studion möts man som medmänniskor, säger Johanna Alvin.

– Våra studenter jobbar inom hela den svenska modeindustrin, och många startar även egna företag. Vi har två spetsutbildningar som bara finns här. Dels en utbildning av modister som gör hattar, och de har världen som arbetsfält. Dels utbildningen Scenkostym som utbildar till klädsömnad för teater, opera och film, berättar Sofia Höfver Skogh, rektor på Tillskärarakademin i Göteborg.

Easy Living – entreprenör med många bollar i luften

I hjärtat av Gamlestadens Fabriker ligger möbelbutiken Easy Living. En populär destination för den som vill fylla sitt hem med historia. Möblerna i butiken är secondhand och är handplockade av butikens ägare Felix Sjöström.

Sedan i våras är butiken också ett galleri för konstnärer och snart kommer Felix även kunna erbjuda sina kunder en god kopp kaffe. I höst startar han Gamlestadens Marknad, en klassisk loppis där man kan hyra plats och sälja sina grejer. Marknaden kommer att äga rum första och sista helgen varje månad i hus B2, berättar Felix Sjöström, som har sökt sig precis just hit på grund av framtidsplanerna för området.

– Det händer mycket spännande i Gamlestadens och framförallt i Gamlestadens Fabriker. Jag tycker att det är Göteborgs mest lovande område, säger Felix Sjöström.

Slakthusområdet BLANDSTAD, MAT OCH VIN

Kenneth Gustafsson, Erik Jonsson och Sarah Ohngren Torres, Wine Mechanics i Slakthusområdet, Gamlestadens.

I juni 2018 lanseras det första Göteborgsproducerade vinet någonsin. Det sker i Slakthusområdet i Gamlestadens. På 950 kvadratmeter driver Wine Mechanics ett komplett vinmakeri men också restaurang och vin- och ostrombar. Och det är bara början på resan för ett område som håller på att bli centralt både i Gamlestadens och i Göteborg.

WINE MECHANICS har etablerats i en av de vackra ursprungliga byggnaderna i Slakthusområdet, ett hus som byggdes som svinstall år 1905.

– Det har funnits mikrobryggerier för öl i Göteborg i 400 år. Men vi är bara det fjärde cityvineriet i Europa och det första i Skandinavien. De tre andra finns i London och Paris, säger Kenneth Gustafsson, VD för Wine Mechanics.

Restaurangen öppnade i april. Där serveras lunch måndag till fredag och det är kvällsöppet alla dagar utom måndag och tisdag. Maten hämtar sin inspiration från olika vinregioner, och det går att prova 250 andra viner förutom det egenproducerade.

– Vi vill göra det här med vin enkelt och osnobbigt. Man ska inte behöva kunna en massa druvor eller klä upp sig för att prova vin, säger Kenneth Gustafsson, som berättar att många besökare aldrig har varit i Slakthusområdet förut.

– Vi vill vara med och göra Göteborg till en roligare stad. Det känns att Gamlestadens är superhett och på väg att resa sig. Varje dag

hör man bra nyheter om Gamlestadens, tycker Kenneth Gustafsson.

Vineriet är en del i utvecklingen av ett Slakthusområde som i framtiden ska bli ett område med både nya bostäder och verksamheter.

– Vi har gjort om- och tillbyggnader av befintliga hus där nya verksamheter flyttar in. Till exempel öppnar ytterligare en ny lunchrestaurang nu i dagarna, berättar Göran Joneskär, regionchef på fastighetsägaren Klöverm.

Det övergripande utvecklingsarbetet med området drivs tillsammans med områdets andra fastighetsägare Higab. Det förutsätter en ny detaljplan för Slakthusområdet i sin helhet.

– Vi har ett positivt planbesked från Göteborgs stad, som tycker att våra visioner för området stämmer överens med de kommunala utvecklingsplanerna. Hittills har det konkreta detaljplanarbetet skjutits fram i omgångar, vilket vi så klart tycker är frustrerande, säger Göran Joneskär, som ser en framtid för ett område med inriktning mot mat och dryck som människor från hela Göteborgs ska vilja besöka.

LÖRDAG 1 SEPTEMBER 2018

kl 11-16 på Holländareplatsen är det dags för Gamlestadsgalej igen, med loppis, musik, barnaktiviteter, Gamlestadståget, mat och glada grannar. Skriv in dagen i kalendern! Vill ni ställa ut, uppträda eller delta på annat sätt, ta kontakt med galejgeneral Martin Andersson på

martin@bidgamlestaden.se. Detsamma gäller den som har idéer och önskemål om någon särskild aktivitet.

Anmälningssänk för loppisen och Knatteloppet finns på hemsidan bidgamlestaden.se eller via Gamlestadsgalej-sidan på Facebook.

Vad är BIDs?

BID betyder Business Improvement District, och är en samarbetsprincip mellan lokala fastighetsägare, bostadsrättsföreningar, kommun, näringsliv och föreningar med syfte att få till stadsdelsbaserat utvecklings-samarbete. BIDs finns i många länder i olika delar av världen, bland annat i Tyskland, Nederländerna, Sydafrika, Storbritannien, USA och Kanada. Riktiga BIDs förutsätter att det finns en lagstiftning på plats som ger ramar och finansiell stabilitet åt samarbetet. En BID-lagstiftning gör, efter en förankrings- och omröstningspro-

cedur, det obligatoriskt för alla fastighetsägare i ett definierat område att delta och finansiera utvecklingsarbetet utifrån en grundinställning att alla vinner på ett effektivt och stabilt utvecklingsarbete. Någon sådan lagstiftning finns inte i Sverige. Ändå är allt fler inspirerade av BIDs också i vårt land, och använder sig av beteckningen BID för långsiktigt institutionaliserat stadsdelsutvecklingsarbete för att hantera problem med otrygghet, brottslighet och främja lokalt vitalt näringsliv och lokalt boendeinflytande bland annat.

Världslitteraturhuset – det mångspråkiga biblioteket

Lördagen den 18 augusti inviger Västtrafik sitt nya resecentrum i det nybyggda höghuset på Gamlestads torg. Det betyder att det nya torget äntligen börjar fyllas med liv och rörelse och blir till en central del i det nya Gamlestaden.

UNDER HÖSTEN kommer Göteborgs nya förvaltningar för grundskola och förskola att flytta in i höghuset. På gatuplan kommer Espresso House, Pressbyrån och Subway att öppna. Kanske allra mest speciellt är ändå det nya Världslitteraturhuset som öppnar i december i den rostfärgade lägre byggnaden av på Gamlestads torg.

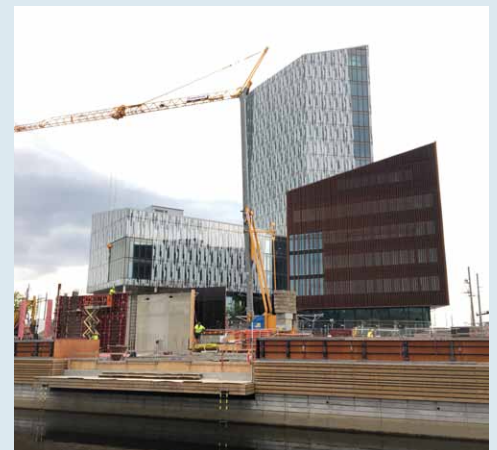
Världslitteraturhuset ska vara ett modernt bibliotek i tre plan med stimulerande avdelningar för barn och vuxna och plats för studier och läsning i grupper och enskilt. Det som utmärker det nya biblioteket och gör det unikt är att verksamheten genomsyras av ett mångspråkigt perspektiv. Detta innebär en tillgång till böcker och andra resurser på ett stort antal språk vid sidan av det svenska.

Tanken är också att skapa en ny arena för interkulturella möten och samtal mellan människor, oavsett ålder, etnicitet, kön, religion eller språk. Utrymme för berättelser och texter med möjligheter till eget skapande är också en viktig del av det nya huset. Världslitteraturhuset blir också Gamlestadsbornas stadsdelsbibliotek, men både större och med ett rikare innehåll än dagens bibliotek i Gamlestaden.

Göteborg är en mångkulturell stad där det talas ett stort antal språk, och tankar om ett världslitteraturhus har utvecklats under lång tid. Våren 2013 fattade Kommunfullmäktige beslut om att "utreda förutsättningarna för att skapa ett Världslitteraturhus i Gamlestaden", efter en motion av Maria Berntsson som då satt i stadsdelsnämnden i Östra Göteborg. Under våren 2018 fick Maria priset Hela Gamlestaden 2018, som delas ut av Fastighetsägare i Gamlestadens styrelse, för sitt initiativ.

– Det var roligt att få priset, men ännu roligare är det att Världslitteraturhuset äntligen blir till, säger Maria Berntsson.

I samma hus som Världslitteraturhuset ska också Berättarministeriet ligga. Berättarministeriet är en verksamhet som är ny i Gamlestaden men som har funnits i Stockholmsområdet sedan 2011. Syftet med verksamheten är att stimulera språkutveckling, lust och förmåga att skriva och uttrycka sig och lust till läsande och litteratur. Alla barn ska få möjlighet att erövra det skrivna ordet. Berättarministeriets erbjudande riktar sig främst till skolornas årskurs 2-5 i nordöstra Göteborg, men verksamheten kommer också att vara öppen för familjer och privatpersoner vid vissa tider i veckan. Berättarministeriet välkomnar volontärer att engagera sig. Den som vill anmäla sig som volontär kan göra det via deras hemsida.

Världslitteraturhuset i den rostfärgade lägre byggnaden på Gamlestads torg.

Maria Berntsson tar emot priset "Hela Gamlestaden 2018" för initiativet till ett Världslitteraturhus i Gamlestaden. Priset delades ut av Fastighetsägare i Gamlestadens ordförande, Johannes Wallgren.